Jukumu la wazazi shuleni

Kama mzazi, ikiwa unaamini kuwa shule ni muhimu, kuna uwezekano mkubwa kuwa mtoto wako ataamini hivyo pia. Mtazamo bora wa shule kutoka kwa wazazi unahusishwa kwa ukaribu na msukumo na kujifunza kwa wanafunzi, kijamii na kielimu.

Ufuatao ni mwongozo mfupi kuhusu jinsi nyinyi kama wazazi mnaweza kusaidia kuhakikisha kuna amani ya kiakili na uwezo wa kutabirika katika hali ya shule ya mtoto wako.

1. **Mambo yapi huwapa wanafunzi msukumo wa shule?**

Namna ambavyo wazazi huzungumza kuhusu shule, walimu, mada za kimasomo na thamani ya elimu, ina ushawishi mkubwa kwa mtazamo wa wanafunzi kuhusu shule. Wazazi na shule, kila mmoja wao ana majukumu tofauti katika maingiliano ya kijamii na elimu isiyo rasmi ya watoto. Kupitia kwa ushirikiano mzuri wa nyumbani na shuleni, shule pamoja na wazazi wanaweza kuwasaidia wanafunzi wanawiri na wafanye vyema shuleni.

2. **Tuna maana gani tunaposema ushirikiano wa nyumbani na shuleni?**

Shule ina wajibu wa kuwezesha ushirikiano bora wa nyumbani na shuleni kwa kila mtu anayehusika. Wazazi wanatarajiwa kufuatilia mipango yoyote inayofanywa na shule kwa ajili ya mtoto wao. Kuhusika kwa wazazi si haki tu, bali pia ni wajibu. Mahusiano bora ya nyumbani na shuleni huchangia hali bora ya wanafunzi na uwezo wa kufikia malengo yao ya kielimu. Ni muhimu kwamba wazazi waunge mkono ukuaji na kujifunza kwa mtoto wao shuleni.

3. **Wazazi wanaweza vipi kuwapa watoto wao msukumo ili anawiri shuleni?**

- Zungumza kuhusu shule nyumbani na yale mtoto wako anayopitia shuleni
- Mhimize mtoto wako akueleze kuhusu mada tofauti za kimasomo na walimu walio shuleni
- Jiunge na jumuiya ya shule kwa kuhudhuria matukio ya shule
- Husika katika kazi ya nyumbani ya mtoto wako
- Mhimize mtoto wako awalete nyumbani marafiki zake wa shuleni.
- Himiza ushirikiano bora wa nyumbani na shuleni kwa kuzungumza na walimu na uongozi wa shule
- Wasiliana na shule iwapo una wasiwasi wowote

4. **Thamani ya jumuiya ya shule ni ipi kwenu kama wazazi?**

Shule si uwanja tu wa kutoa elimu kwa mtoto wako. Shule hutoa pia nafasi kwa wazazi ya kuunganishwa na wazazi wengine wa watoto katika shule hiyo na jamii iliyo karibu. Tunajua pia kwamba mahusiano bora baina ya wazazi wa wanafunzi katika darasa husaidia kuleta mazingira bora ya kusoma kwa wanafunzi. Kwa njia hii, shule inaweza kuwa mahalia pa familia nzima kukutana.

5. **Je, kwa nini mikutano ya wazazi ni muhimu?**

Mikutano ya wazazi ("foreldremøter") ni sehemu ya Sheria ya Elimu ya Kinorwe (Section 20-3) na kwa ujumla ni mikusanyiko ya watu ambapo shule huwaambia wazazi kuhusu elimu wanayopokea wanafunzi, kuhusika kwa wazazi na taratibu za shule. Lakini mikutano ya wazazi pia ni uwanja wa majadiliano na maingiliano baina ya wazazi. Katika uwanja huu, wazazi wanaweza kuunda vikundi vya kushirikiana na wachukue hatua kwa pamoja za kuwasilisha maoni ya wazazi yanayohusiana na masuala ya shule. Mikutano ya wazazi inaweza kuandaliwa kwa ajili ya madarasa mahususi, vikundi vya mwaka mzima au shule nzima. Zaidi ya hayo, katika kila shule, kuna watu wa kuwasiliana nao wa darasa ("klassekontakter") pamoja na FAU ("Foreldrerådets Arbeidsutvalg"), ambacho ni chama tendaji cha baraza la wazazi ambapo nyinyi kama wazazi mnaweza kuchaguliwa.

6. **FAU ni nini?**

FAU (“Foreldrerådets Arbeidsutvalg”) ni shirika la wawakilishi wa wazazi walio na watoto katika shule fulani. Jukumu kuu la FAU ni kuwezesha ushirikiano wa pande mbili kati ya shule na wazazi kama kikundi. FAU ni shirika rasmi, linalohitajika na sheria, ili kuwawezesha wazazi wawasilishe maoni yao kuhusu jinsi shule inavyoendeshwa na ni jukwaa ambapo ni lazima maoni ya wazazi kuhusu mabadiliko na maendeleo shuleni yasikilizwe na yachukuliwe hatua. Wazazi wote wa wanafunzi katika shule huandikishwa kiotomatiki katika baraza la wazazi (“Foreldrerådet”). Baraza la wazazi huchagua chama tendaji (FAU) kama bodi inayowakilisha wazazi wote wa wanafunzi katika shule hiyo. Ikiwa ungependa kuchaguliwa ili uhudumu katika chama tendaji cha FAU, unaweza kujitolea wakati wanachama wanachaguliwa katika mkutano wa wazazi wa jumla wa kila mwaka. Mkutano huu hufanyika katika msimu wa spring.

7. **Watu wa kuwasiliana nao wa darasa ni akina nani?**

Mtu wa kuwasiliana naye wa darasa (“klassekontakt”) ni mzazi aliyechaguliwa ili awawakilishe wazazi wote wa wanafunzi katika darasa na ambao jukumu lao kuu ni kuleta uunganishaji kati ya mwalimu wa kuwasiliana naye (“kontaktlærer”) na wazazi. Mtu wa kuwasiliana naye wa darasa si hitaji la kisheria na hupangwa kwa njia tofauti katika shule mbalimbali. Baadhi ya shule huchagua watu wawili wa kuwasiliana nao katika darasa, ambao pia huwa wawakilishi wa FAU. Shule zingine huchagua mtu mmoja wa kuwasiliana naye wa darasa na mwakilishi mmoja wa FAU. Katika mpangilio wowote ule, wale wazazi waliochaguliwa kama watu wa darasa wa kuwasiliana nao au wawakilishi wa FAU wanatarajiwa kushirikiana kwa ufanisi katika kuleta mazingira bora ya masomo kwa ajili ya darasa nzima na mahusiano bora baina ya wazazi. Kuhudumu kama mtu wa kuwasiliana naye wa darasa au mwakilishi wa FAU kutakuhusisha wewe kama mzazi katika majukumu muhimu na yanayokushirikisha na ni msingi wa ushirikiano bora wa nyumbani na shuleni.

8. **Siri**

Wafanyakazi wote wa shule, vilabu vya kabla na baada ya shule ("SFO"), wauguzi na madaktari wa shule na Huduma ya Ustawi wa Watoto wana wajibu wa kuweka siri. Wajibu wa kuweka siri huendelezwa kwa wazazi wanaohudumu kama watu wa darasa wa kuwasiliana nao na wawakilishi wa FAU. Siri ina maana kwamba hawapaswi kamwe kufumbua taarifa zozote wanazopata kukuhusu wewe au mtoto wako kwa mtu yeyote mwingine bila *idhini* yako. Idhini inamaanisha kwamba unakubali mtu atoe taarifa zinazokuhusu wewe au mtoto wako kwa mtu au shirika uliloidhinisha. Uwekaji wa siri unahitajika na sheria, na ukiukaji wa wajibu wa kuweka siri unaweza kusababisha kutozwa faini au kufungwa gerezani.

9. **Wajibu wa kufumbua – yasiyojumuishwa katika wajibu wa kuweka siri**

Sheria ya Elimu ya Kinorwe (Sehemu ya 15-3) na Sheria ya Elimu ya Chekechea ya Kinorwe (Sehemu ya 22), inaeleza kuwa wafanyakazi wanaohudumu katika taasisi ya elimu wana wajibu wa ufumbuzi. Hii inamaanisha kuwa ikiwa wana sababu ya kuamini kuwa mtoto yuko hatarini nyumbani, basi ni lazima wajulishe Huduma ya Ustawi wa Watoto. Ni lazima shule ikufahamishe wewe kama mzazi kuwa ripoti kama hiyo imetolewa.
Katika hali kubwa za matumizi mabaya ya mtoto, wafanyakazi wanaweza kuijulisha Huduma ya Ustawi wa Watoto bila kukiuka wajibu wao wa kuweka siri na bila kuhitajika kuwaarifu wazazi.